

[Christmas Møller.]

Endelig er det slesvigske Parti Nr. 2 i en enkelt Kreds.

Her har vi først og fremmest et Vidnesbyrd om Socialdemokratiets vældige Magtstilling i vort Land. Socialdemokratiet er Nr. 1 eller Nr. 2 i 72 af de 80 Enkeltmandskredse. Det vil i Virkeligheden sige, at hvert eneste Valg her i Landet vilde for det Parti, der var det næststørste eller største i Kredsen, blive en Kamp for og imod Socialdemokratiet. Nu vil jeg gerne spørge Venstre, om dette Parti virkelig mener, at noget saadant er forstandigt.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard henviser til, at samme Stilling, som Venstre havde paa Landet overfor det største Parti, altsaa Socialdemokratiet, vilde det konservative Folkeparti have overfor det samme Parti i Byerne. Det er efter min Opfattelse overordentlig kortsynet, hvis det ærede Medlem har troet, at han kunde faa det konservative Folkeparti til at se velvilligere paa Forslaget ved at nævne dette. Jeg tror, der vilde ske en stor Ulykke i hele vor politiske Udvikling, om man kunde sige, at et enkelt Parti alene var et Landparti og et andet enkelt Parti alene et Byparti. Vanskelighederne kan være store nok endda. Det er vel ikke Opgaven gennem Valgmaaden at gøre dem endnu større.

Den Opgørelse, som Indenrigsministeriet har foretaget, viser med stor Tydelighed, saaledes som jeg allerede har nævnt, at Socialdemokratiet uden Flertal i Folket vilde kunne faa Flertal i Folketinget, om Enkeltmandskredssystemet herskede, og Socialdemokratiet staar langt nærmere ved at faa dette end det næststørste Parti, Partiet Venstre. Jeg tror, man har Lov til at sige, at Venstre bør vel overveje, om det er forstandigt at række Haanden til noget saadant.

Om den Kamp, der vil komme mellem de store Partier, vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende nærer ingen Tvivl om, at det konservative Folkeparti, ogsaa fordi det er et Fløjparti, nok skal klare Stillingen saa nogenlunde. Der kan ikke være nogen Tvivl om — de Tal, jeg nævnte, viser det ogsaa —, at Vanskelighederne vil blive langt større for det radikale Venstre. Men saa spørger jeg atter: Er det rigtigt gennem Valgmaaden at give et Parti, der repræsenterer det Antal Stemmer, dette Parti repræsenterer ude i Landet, en saadan ugunstigere Stilling paa Forhaand? Har det noget at gøre med almindelig Valgret, retteligt forstaaet, hvorefter det vel er en Kamp mellem Anskuelse, vi først og fremmest skal tilstræbe?

Endvidere vil jeg gerne fremhæve, at ved denne Valgmaade giver man i Forhold til den nuværende de smaa Partier en alt for daarlig Stilling. Jeg er af den Anskuelse, at naar en Retning eller en Person, saaledes som den nuværende Valglov tillader det, kan samle det tilstrækkelige Antal Stemmer indenfor sit Amt eller indenfor sit Omraade, saa maa man ikke paa nogen Maade søge at berøve disse Vælgere Retten til den Repræsentation, de ønsker. Og jeg, som kræver Ret for mig og mine Anskuelse til at blive repræsenteret i Forhold til disses Tilslutning, jeg vil ikke være med til paa nogen Maade at give de smaa Partier en ringere Stilling end den, de har ifølge Valgloven af 1920. Jeg kunde meget vel tænke mig, at man oven i Købet paa enkelte Punkter lempede den noget, og jeg er aldeles ikke uenig i de Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har gjort gældende, at det for hele Udviklingen er langt sundere, at en saadan Repræsentation kommer til at gøre sig gældende her i Tinget; i hvert Tilfælde er det i Overensstemmelse med Ret og Retfærdighed, og det vil jeg selvsagt arbejde for.

Navnlig vil jeg fremhæve, saaledes som det allerede er gjort af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at man ved denne Valglov stiller det tyske Mindretal i en meget ejendommelig Situation. Vi skal efter min Opfattelse være overordentlig varsomme med at ændre Valgloven, naar dette kan medføre, at det tyske Mindretal ikke faar den Repræsentation, det har Krav paa. Jeg kan ikke gaa saa vidt som visse Røster i Sønderjylland, der kræver, at man skulde gaa til en ekstra Repræsentation. Det synes jeg ingen Steder hører hjemme; men det tyske Mindretal maa have Krav paa at være repræsenteret i Overensstemmelse med det Stemmetal, det faar.

Man har ogsaa lagt Mærke til, at da det ærede Medlem Hr. Schmidt i Anledning af Indenrigsministerens Valglovsforslag henvendte sig til den højtærede Indenrigsminister og spurgte, hvad Meningens egentlig var, saa sagde Ministeren som den facile Mand, han jo er, at han var tilgængelig for Overvejelser om at give det tyske Mindretal en bedre Stilling, end det har faaet i Valglovsforslaget. Inden den højtærede Indenrigsminister sagde dette, sagde han, at Stillingen naturligvis blev vanskeligere for Tyskerne, men han havde ikke vidst, hvordan han skulde undgaa dette. Dér maa jeg sige, at jeg har virkelig ondt af den højtærede Indenrigsminister. Nu er han Doktor udi Matematik, og saa har